

2. Іващенко В.П. Теорія і методика фізичного виховання: Навчальний посібник. Ч.2 / О.П. Безкопильний, В.П. Іващенко. – Черкаси: Видавництво Черкаський ЦНТЕІ, 2005. – 263с.

3. Стасенко О.А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи з учнями основної школи : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Стасенко Олексій Анатолійович. – Кіровоград, 2010. – 275 с.

4. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 528 с.

Показники рухової функції юних легкоатлетів 9-11 років

Є.В. Миценко, старший викладач кафедри фізичного виховання і оздоровчої фізичної культури,
Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка

Важливим питанням спортивного відбору, окрім рівня розвитку систем організму, є узгодженість показників рухової функції [5, 6]. Її аналіз дає змогу об'єктивно оцінити ступінь збалансованості систем забезпечення рухової активності, а відтак і ступінь зрілості спортсмена у функціональному плані. Стосовно оцінки рівня розвитку рухової функції юних легкоатлетів, та визначення їх перспектив, слід виділити значну роль морфо-функціональних, психофізіологічних, специфічних показників та показників функціональної системи енергозабезпечення організму [3, 7, 8]. Відтак ми вважаємо актуальним питання узгодженості показників рухової функції юних легкоатлетів за зазначеними блоками.

Згідно вказівок викладених у програмі з легкої атлетики для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також на основі досліджень ряду авторів [1, 2], ми визначили віковий період, в якому доцільно провадити відбір на етапі початкової підготовки легкоатлетів бігунів. Цей період знаходиться в межах 9-11 років. Тож ми дослідили узгодженість показників рухової функції юних легкоатлетів бігунів 9-11 років на етапі початкової підготовки, що є **об'єктом нашого дослідження**.

Предметом дослідження є вікова динаміка сили кореляційних зв'язків між показниками рухової функції юних легкоатлетів 9-11 років. Предмет дослідження було представлено на основі наступних показників. Зріст, вага, ваго-зростовий індекс, довжина ніг, співвідношення довжини ніг до довжини тулуба, окружність грудної клітини, екскурсія грудної клітини, що сформували морфо функціональний блок; вибухова сила, аеробна витривалість, швидкісні здібності, що сформували блок специфічних показників; відчуття часу, відчуття величини зусилля, що розвивається, час рухової реакції, рухливість та сила процесів нервової системи, що сформували комплекс показників, які відображають психофізіологічні можливості; алактатна анаеробна потужність, лактатна анаеробна потужність, критична потужність, частота серцевих скорочень у спокої, життєва ємність легень, час відновлення частоти серцевих скорочень до 120 ударів за хвилину, що сформували комплекс показників стану функціональної системи енергозабезпечення.

У процесі вирішення поставлених завдань застосовувалися педагогічні, психофізіологічні й медико-біологічні **методи дослідження**, а саме: аналіз наукової та

науково-методичної літератури; педагогічне спостереження; педагогічне тестування рівня розвитку рухових якостей; метод антропометричних досліджень; велоергометричне тестування із застосуванням комплексу медико-біологічних методик; методи тестування психофізіологічних особливостей; методи математичної статистики.

За даними коефіцієнтів кореляції було визначено взаємозв'язки між показниками рухової функції в кожній із трьох вікових груп спортсменів окремо. При 60-ти досліджуваних, оскільки саме така їх кількість була за кожним віковим періодом, та імовірності помилки $p \leq 0,05$ гранична величина вірогідного коефіцієнта кореляції складає 0,211, при $p \leq 0,01$ аналогічна величина складає 0,324, при $p \leq 0,001$ гранична величина коефіцієнту кореляції дорівнює 0,387. Також нами було враховано силу зв'язку між показниками, що корелюють. Зокрема, величину коефіцієнтів кореляції від 0,211 до 0,300 ми вважали такою, що відповідає слабкому зв'язку показників, від 0,300 до 0,700 – середньому зв'язку та від 0,700 до 1,000 – тісному зв'язку [4].

У ході дослідження зв'язків між параметрами рухової функції юних легкоатлетів 9-ти років було виявлено, що 39% з них є вірогідними ($p < 0,05$). При чому 15% – це зв'язки, що характеризуються низьким рівнем залежності показників, 20% складають показники середнього рівня залежності показників та 3% – показники з високим рівнем такої залежності. Результати кореляційного аналізу в межах блоку морфофункціональних показників, дають підстави стверджувати, що вірогідні зв'язки проявилися у 57% випадків ($p < 0,05$), з яких 14% склали зв'язки низького, 25% – зв'язки середнього і 18% – зв'язки високого рівня залежності показників. Результати кореляційного аналізу в межах блоку психофізіологічних показників дають підстави стверджувати, що вірогідні зв'язки проявилися у 33% випадків ($p < 0,05$), з яких 20% склали зв'язки низького рівня, 13% – зв'язки середнього рівня залежності показників. Результати кореляційного аналізу в межах блоку показників функціональної системи енергозабезпечення дає підстави стверджувати, що вірогідні зв'язки проявилися у 75% випадків ($p < 0,05$), з яких 15% склали зв'язки низького рівня, 44% – середнього рівня та 16% – зв'язки високого рівня залежності показників.

У ході дослідження зв'язків між параметрами рухової функції юних легкоатлетів 10-ти років було виявлено, що 39% з них є вірогідними ($p < 0,05$). При чому 16% – це зв'язки, що характеризуються низьким рівнем залежності показників, 19% складають показники середнього рівня залежності показників та 4% – показники з високим рівнем такої залежності. Результати кореляційного аналізу в межах блоку морфофункціональних показників дають підстави стверджувати, що вірогідні зв'язки проявилися у 57% випадків ($p < 0,05$), з яких 39% склали зв'язки середнього рівня та 18% – зв'язки високого рівня залежності. Результати кореляційного аналізу в межах блоку психофізіологічних показників дають підстави стверджувати, що вірогідні зв'язки проявилися у 40% випадків ($p < 0,05$), з яких 7% склали зв'язки низького рівня та 33% – зв'язки середнього рівня залежності показників. Результати кореляційного аналізу в межах блоку показників функціональної системи енергозабезпечення дають підстави стверджувати, що вірогідні зв'язки проявилися у 55% випадків ($p < 0,05$), з яких 5% склали зв'язки низького рівня, 42% склали зв'язки середнього рівня та 7% – зв'язки високого рівня залежності.

У ході дослідження зв'язків між параметрами рухової функції юних легкоатлетів 11-ти років було виявлено, що 39% з них є вірогідними ($p < 0,05$). При чому 15% – це зв'язки, що характеризуються низьким рівнем залежності показників, 20% складають зв'язки середнього рівня залежності показників та 4% – показники з високим рівнем такої залежності.